

Durmuş Hocaođlu

Vicdan ve Red Veya Ya Sev, Ya Defol!

Yeniçađ., “Analiz”., 29 Ocak 2006, Pazar., s.08
“Analiz” Sıra No: 349; 2006-011; Ocak-11

YENIÇAG

Osman Murat Ülke isimli bir kişinin “vicdânına aykırı bulduğu için askerlik vazîfesini yapmak istemediği” gerekçesiyle AİHM’de açtığı davâyı kazanması, üzerinde çok ciddiyetle durulmasını gerektiren nasıl bir fevkalâde süreç yaşamakta olduğumuzu bir kere daha gözler önüne sermiş bulunmaktadır. Burada sözünü etmiş olduğum fevkalâdelik, herşeyden önce müşârünileyhin şahsından müstakil olarak, Rahmetli Dünder Taşer’in, bir yazısında, hulâsaten, “*bir paçavra bir su borusunu tıkadığı zaman ehemmiyet kesbeder; ama onun ehemmiyeti zâtından değil, ehemmiyetli bir şey olan suyun akmasına mâni’ olmakta olmasındandır*” demiş olması gibi, bir paçavranın, temiz su kanallarını tıkama istîdâdı gösteren bir gelişmeye sebebiyet vermesindedir ve yine buna bağlı olarak da, fevkalâdelik, dâvâda taraf olarak Türkiye’nin kaybetmiş olması da değildir; hiç bile değil. Zîra, mahkemeyi kimin kazanmış, kimin kaybetmiş olması, esâsa değil, fûrûa tekabül eden, belki ancak tâlî dereceden mü’him addedilebilecek bir mes’eledir; hattâ o bile değil. Değil, çünkü, herşeyden önce mes’ele, Türkiye’nin, kendi iç hukuku ile alâkalı, vatandaşı ile arasındaki bir problemden dolayı, kendi üstünde bir irâde olduğunu kabûl ederek AİHM önünde mahkemeye çıkmış, kendi üstündeki bir irâdeye hesap vermeyi içine sindirmiş olmasıdır. Bu, hür ve müstakil bir devlet anlayışı ile kaabil-i te’lif addedilemeyecek bir vaziyet olup, artık Türkiye’nin nerelere gitmiş — veya getirilmiş olduğunun — bir utanç belgesidir. Acılar da tıpkı hazlar gibi, zamanla ilk anlardaki şok te’sirlerini kaybeder ve sıradanlaşırlar, hattâ kanıksanırlar; tıpkı asâletini kaybederek düşmüş bir kişinin düşüklüğünün, bir müddet sonra onu rahatsız etmemeye başlaması gibi bir şeydir bu. Türkiye, batılılaşma sürecinin en son ve en öldürücü safhası olan Avrupa Birliği üyeliği sürecinde, o kadar çok şeyini kaybetti ve o kadar düştü ki, artık bu düşüklüğünü hissetmez, normal ve tabîî bir hayat tarzı kabûl eder duruma geldi; işte, bu mahkemenin isbat ettiği, budur.

İkinci husus ise, yine ilkiyle bağlantılı, ama başka bir mevzû; zîra, bahse konu mes’ele Türkiye’ye âit şahsî ve husûsî olmadan önce, ülke üstü, umûmî bir mes’ele teşkîl etmektedir: Bundan önceki yazımda da — bir gazete köşe yazısına göre hayli teferruatlıca sayılabilecek derecede — irdelemeye çalıştığım “Haklar ve Vazîfeler” mes’elesini.

İmdi mes’ele, bir ülkenin vatandaşlarından bir kısmının, o ülkeye karşı sâdece haklar ile mücehhez ve fakat hiçbir vazîfe ile mukayyet olmadığını iddia etmelerinin — veya vazîfelerinin büyükçe bir kısmını reddetmelerinin — meşrûiyeti ve bu vaziyet tahtında neyin yapılması gerektiği mes’elesine gelmektedir. Takdîr edilebileceği gibi, hayli, mufassal bir mes’ele; o sebeple kestirmeden gidelim ve doğrudan konuya odaklanalım: Böyle bir talep doğrudan-doğruya ve düpe-düz ahlâk dışı ve oportünist bir davranıştan başkası değildir; çünkü, netîceten, aynı topraklarda yaşayan insanların bir kısmının, diğer bir kısmının emeklerini ve ürünlerini, istismar etmekten başka bir sonuç vermeyecektir ki bu da meşrûiyetsizlik için tek başına dahi yeter bir burhandır.

